EGY ASSZONY A TECHNIKA MAGASLATAIN.

Írta: LÁSZLÓ ARTÚR.

Mint az emberiség szellemi tevékenységeinek legtöbb ágazata, úgy a technikai munka is három főműködésre: a kutatásra, az alkotásra és az alkotások használatával, illetve kezelésével járó tevékenységre, az adminisztrációra oszlik. Világos, hogy míg a technikai adminisztráció a legtöbb esetben csak képzettséget igényel, addig a vizsgálódáshoz a képzettségen kívül minden esetben határozott érzék, az alkotó munkához pedig mindezeken felül talentum, sőt sok esetben zsenialitás szükséges. Az alkotás képezi a technikában is a magaslatot, melyre csak a technikusok elitje jut fel. Magának a technikai alkotó munkának két fokozata van a konstruálás és a feltalálás. A magaslat legmagasabb csúcsán az áll, aki feltaláló is, konstruktőr is egy személyben.

A nők technikai rátermetségének legszebb bizonyítéka, hogy akadtak köztük olyanok is, akik erre a legmagasabb csúcsra is feljutottak. Ez annál szembetűnőbb, mert a nőkre nézve a technikai szabad tanulmányokról és a folytonos gyakorlati működés közben kifejlődő szakérzékről és egyéb előnyökről a legtöbb esetben nem lehet szó. A technika történetével csak kevesen foglalkoznak, de ezek jól tudják, hogy a technikai munka felsorolt ágazatainak és fokozatainak mindegyikében feltűnt egy-egy női csoport. Lapunkban néhány esetben, név szerint is megemlékeztünk azokról a nőkről, akik akár mint kutatók (vegyészek, fizikusok, csillagászok stb.) akár a technikai alkotások kezelésében, illetve adminisztrációjában (női automobilvezetők, aviatikusok, gyárvezetők stb.) akár mint – last but not least – magának a technikai alkotó munkának kiválóságai (női feltalálók, gépszerkesztők, építészek stb., utóbbiak hazánkban is) tették magukat érdemesekké.

A technika a repülés problémájának megoldásában érte el, a legújabb korban, a haladásnak legnagyobb fokát. A repülés problémája a legnehezebb technikai probléma és így a technikának említett legmagasabb csúcsára való feljutásért folyó küzdelem az aviatika terén a legnehezebb és valóban a legtöbb képességet, munkát és kitartást igényli. És íme – nem tekintve a női aviatikusoknak sikerrel működő csoportját, melyről lapunkban szintén megemlékeztünk – megjelent már az első női repülőgép – feltaláló és – konstruktőr.

Hogy Miss Todd ezt a magaslatot elérte, azt természetesen elsősorban zsenialitásának, – azok, akik működését ismerik, elsőrangú feltalálói lángésznek tartják – nem kis mértékben azonban annak a körülménynek köszönheti, hogy ő a technikai munka legszabadabb földjének, Amerikának szülöttje.

Miss Toddnak a spanyol-amerikai háború alatt, mint egy sebesült harcosokat segítő szövetség titkárának, alkalma volt Sage Russel-lel, az időközben elhunyt amerikai milliomossal megismerkedni és érdeklődését találmányai iránt felkeltenie. Miss Toddnak legújabb alkotása egy rendkívül szellemesen megszerkesztett kétsíkú aeroplan, mely már az első kísérleteknél fényesen bevált. (Egy-egy repülőgép-újdonság sok esetben csak évek hosszú során át folytatott kísérletek után válik be.) Négy repülés alkalmával, melyet Hampstead fölött végeztek, bebizonyult, hogy a gép kitűnően működik és minden tekintetben stabil. A stabilitás, vagyis az állandó egyensúlyi állapot biztosítása a repülőgéptechnikának legfontosabb és legnehezebb faladata. Az új repülőgépet Masson Didier, a híres Lathamnak egyik tanítványa vezette és alaposan kipróbálta. Érdekes, hogy maga Miss Todd még sohasem szállt fel repülőgépén; csakis tudományos felfedezéseknek és találmányainak szenteli idejét és képességeit, míg a sporttal egyáltalában nem akar foglalkozni. Aeroplánjának szárnyai a madárszárnyak módjára vannak meggörbítve; mielőtt repülőgépének megszerkesztéséhez fogott, a viharmadarak repülését tanulmányozta. A nagy természeten alapuló ezen előtanulmánynak, mely működésének tagadhatatlanul magas színvonalat kölcsönöz, külsőleg is kifejezést adott azáltal, hogy repülőgépét „Albatros”-nak nevezte el.

Reméljük, hogy az „Albatros” egyúttal előhírnöke lesz annak a sürgősen várt szebb, mert igazságosabb, kornak, a melyben a technikai világ kapui korlátlanul megnyílnak a nők előtt is.